

Colera après una repotegada

JOAN-FRANCÉS BLANC

Entau nos descriu Joan-Claudi Forêt, dins *La pèire d'asard*, la vida dau joglaire :

Quar erem jov'e avinen,
Molt fom grazit a nobla gen
Onrat per mantas chansos bonas.
Domnejavam las gensors donas,
E ben sai ar de fin' amor
So qu'entendon lo trobador.
Fan de respèit e d'obeziensa,
Pretz e sospirs e defalhensa
Per fotre mai reid e mai dreg
E per logar en loc lor veg.

Ai de mau a veire 'quí la "civilisacion" daus trobadors tala que la nos descriu Peire Lachaud dins lo n° 459 dau *Gai Saber*. La denóncia de *cobeitat*, es Peire Lachaud que la fa, son pas los trobadors. Los trobadors chantavan per las dónas, chantavan per se plànher dau senhors o dau reis, chantavan pas per transmetre 'na filosofia au pueple.

Alora, vòle tanben repotegar 'quí. Sei pas abituat a escriure lo lemosin, sará donca 'na prumiera. Mas vòle estre segur que Peire Lachaud comprenha.

Peire Lachaud entre autras chausas nos fai reviuire l'opausicion entre lo pueple e los intellectuaus. 'Quò es 'na istòria vielha, tan vielha coma la de la renaissença de l'escrich occitan. Perqué nautres occitans avem pas lo drech d'escriure, manca en francés. Senon, sem acusats d'estre daus intellectuaus copats dau pueple. Avem pas quitament lo drech d'aver de las autras ideias que Peire Lachaud.

Avem pas lo drech de far coma los arabis, que emb un pitit esfòrc son capables de discutir chascun dins son parlar, e crese que la diferéncia es mai granda entre lo maugrabin e lo levantin qu'entre lo lemosin e lo lengadocian. (Mon paire, sortit d'Albigés, filh de paisan — e òc, en Lachaud n'a pas tanpauc lo monopòli — sap pas escriure la lenga e a pas jamai res legit en grafia normalisada. 'Chabet sa carriera dins las pòstas a Sant-Leunard, a costat de Lemòtges, e compreniá çò que contavan los paisans sus lo merchat.) Se comprenèm pas lo parlar dau vesin, 'quò es simplement que sem daus fenhants, o que banham tota la jornada dins lo francés, que nos i referissem per eissaiar de comprendre los autres dialectes occitans.

